

[Anden næstformand]

ten efter husdyrbesætningsloven). (Lovforslag nr. L 287).

§§ 1-4

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af forskellige skatte-love. (Kontantomregning vedrørende drifts-midler og skibe samt beskatning af avancer på ombygning m.v. af lejede lokaler). (Lovforslag nr. L 288).

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2, § 2 i den nye affattelse og §§ 3 og 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 289:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven) og forskellige andre skattelove. (Ensartet udbytte- og aktieavancebeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93. Første behandling 25/5 93. Betænkning 18/6 93).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den un-

der punkt 16 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 290:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) og lov om kapitaltilførselsafgift. (Nedsættelse af aktieafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93. Første behandling 25/5 93. Betænkning 18/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling**Klaus Hækkerup (S):**

Jeg har bestemt ikke noget ønske om at gøre det her til en lang debat. Vi har lige været en lang debat igennem, hvor vi har behandlet de skattemæssige lovforslag generelt. Men alligevel er der fra flere partiers side givet udtryk for, at de ønskede, at vi også tog en debat om det her område.

Lad mig derfor ganske kort sige om lovforslag nr. L 289, at det er måske det mest kontroversielle lovforslag i regeringens pakke. Det har givet anledning til mange henvendelser, og jeg er derfor glad for at kunne sige, at regeringen og regeringspartierne har lyttet til de mange henvendelser, der er kommet. Det har givet sig udslag i i alt 18 ændringsforslag fra regeringens side.

Jeg skal ikke fordybe mig i ændringsforslagene, men vil nævne to af dem. Det ene er ændringsforslag nr. 1 til § 2 a, hvorved der indføres en regel, der tager sigte på at modvirke omgåelse af lovforslagets bestemmelser, og den anden og måske vigtigste ændring er, at der bliver taget højde for de mange indvendinger, der er kommet fra hovedaktionærer, som har følt, at de har opført sig hæderligt og ordentligt. De har ikke tømt deres selskaber, de har sparet op i selskabet, som de skiftende regeringer har anbefalet det, og de har følt, at de med lovforslaget ville blive brandskattet. Det har

[Klaus Hækkerup]

regeringen også lyttet til, og det har regeringen taget højde for ved at stille et ændringsforslag, der tilgodeser dem, der er reelle hovedaktionærer, dem, der virkelig har sparet op i deres virksomhed til deres pension.

Jeg skal ikke kommentere de sytten andre ændringsforslag, regeringen har stillet. Jeg synes, de alle sammen er rimelige og et udtryk for, at vi har en regering, der forstår at lytte både til den ene og til den anden side i befolkningen og i Folketinget.

Ser vi på lovforslag nr. L 290 om nedsættelse af aktieomsætningsafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften, må man undre sig en smule over den holdning, Venstre og De Konservative har indtaget. Jeg har lagt mærke til, at hr. Kirkegaard og hr. Peter Brixtofte har givet udtryk for, at det vil de ikke stemme for, fordi de synes, at det skal betragtes som en helhed.

Hertil er der vel kun én ting at sige, og det er, at vi står over for borgerlige stemmer, der sover, når det gælder om at få reel indflydelse i dansk politik, og det er sørgeligt, at vi kan slutte denne folketingssamling af med at observere, at de borgerlige partier, Venstre og De Konservative i hvert fald, har valgt at gå i dvale. Man må håbe, at de over sommeren forpupper sig og vågner op til en ny virkelighed. I hvert fald vil jeg sige, at det er fuldkommen uforståeligt, at de ikke kan stemme for ændringerne i lovforslag nr. L 290.

Kai Dige Bach (KF):

Den private ejendomsret er selve livsnerven i det privatkapitalistiske system, som har vist sig at være andre systemer overlegent med hensyn til at sikre størst velfærd og velstand for hele samfundet og dets borgere.

Balancen i ejerforholdene i dansk erhvervsliv vil med lovforslag nr. L 289 blive yderligere forrykket fra individuelt privateje til central dominans fra store fonde. Det er stadig væk sådan, at de store fonde LD, ATP og alle pensionskasserne ikke betaler skat af avancer på aktier, på udbytter og på ejendomme. De betaler heller ikke realrenteafgift, og derfor vil deres interesse selvfølgelig automatisk forøges. Samtidig ser man, at med 3-års-reglen for aktieinvesteringer er interessen faldet hos private. Den har haft positive virkninger på investeringslysten med henblik på en forøgelse af den

private opsparing i form af direkte, langsigtede investeringer i vort erhvervsliv, og jeg finder det besynderligt, at man nu ændrer disse regler.

At 3-års-reglen kun fastholdes for børsnoterede aktier med en kursværdi på 100.000 kr., kan jeg heller ikke se det fornuftige i. Det er netop i de mindre, unoterede selskaber, at disse aktiekøbsbeløb har den største værdi for selskabernes kapitaltilførsel.

Forslaget er også urimelig kompliceret, og der er bestemt ikke tale om nogen forenkling i forhold til gældende regler. Forskelsbehandlingen mellem børsnoterede og unoterede aktier er ulogisk og urimelig. De meget udviklede regler vil helt sikkert give anledning til store praktiske problemer såvel hos revisorer og skattemyndigheder som hos skatteyderne. En isoleret begunstigelse af børsnoterede virksomheder vil vanskeliggøre mindre virksomheders muligheder for at rejse ny kapital, og tilsvarende vil reglerne medføre, at medarbejderaktier bliver mere fordelagtige i større virksomheder end i mindre virksomheder.

Sammenfattende kan man om privates opsparing i aktier fastslå:

- At det er en langsigtet investering, der direkte kommer erhvervslivet til gode.
- At det er en risikofyldt form for opsparing, hvor vederlaget for at foretage opsparingen for langt størstedelens vedkommende vil være at hente i en eventuel kursavance.
- At jo mere privates aktiebesiddelse er udbredt i befolkningen, og jo større aktieopsparingen er hos de enkelte, jo mere udbredt og jo større vil interessen være for at genskabe tilliden til erhvervslivet.
- At både børsnoterede og ikkebørsnoterede selskaber har en klar interesse i, at der er mulighed for, at deres aktier kan spredes i den almindelige befolkning.

Forslaget om beskatning af aktieavancer vil formindske lysten hos enkeltpersoner til at løbe en risiko og investere i erhvervsvirksomheder. I stedet vil man foretrække passive investeringer med betydelig mindre risiko. Det privatkapitalistiske system bygger i høj grad på, at man ved at løbe en risiko til gengæld har mulighed for at opnå en økonomisk gevinst. Fjerner man de økonomiske incitamenter, herunder muligheden for formuedannelse, slår man dynamikken i samfundet i stykker med tab af velstand og velfærd til følge.

[Kai Dige Bach]

Efter skatteministerens mange og for det meste helt nødvendige ændringsforslag har hver enkelt borger nu bare at være glad for, at det ikke gik helt så galt, som løven brølte. Nu skal en hovedaktionær være glad for, at han får fjernet det vandrette skatteloft og efter syv års ejerskab kun får øget sin aktieskat med 50 pct. i forhold til tiden før den 19. maj. Det må stadig kaldes en urimelig stigning og stadig kaldes tilbagevirkende kraft, når skatten tager den værdi, der er tilkommet de foregående syv år.

Jeg synes, man helt anderledes skulle belønne, at hovedaktionærer løber en risiko ved at lade deres formue stå i virksomheden. Mange hovedaktionærer har aldrig hævet udbytte eller trukket penge ud af firmaerne, og det er trods alt den risikovillige kapital i virksomhederne, der skaber vækst og arbejdspladser.

Med hensyn til L 290, som vi behandler sammen med L 289, bliver afgiften halveret fra 1 pct. til 1/2 pct. fra 1. januar, og samtidig fjernes kapitaltilførselsafgiften helt. Man skal huske, at det stadig er sådan, at man i udlandet kan handle med danske aktier uden afgift.

Erhvervsvenlighed kan vi normalt altid tilslutte os, men da vi som beskrevet i vore betænkningssbidrag ser reformen som et samlet hele og selvfølgelig ikke ansvarligt bare stemmer for udgiftsforslagene, skal jeg meddele, at Det Konservative Folkeparti stemmer imod begge forslagene.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Kai Dige Bach havde to interessante synspunkter.

Det ene var, at det privatkapitalistiske system har vist sig at være alle andre overlegne. Det kan vi selvfølgelig ikke tage en lang debat om, men hvis vi ser på den vestlige verden og konstaterer en arbejdsløshedsprocent, der dér, hvor det privatkapitalistiske system er mest udtalt, ligger mellem 10 og 15, er det så virkelig et udtryk for overlegenhed, at man støder mellem 10 og 15 pct. af den arbejdsvillige befolkning ud i arbejdsløshed? Er det virkelig den målestok, Det Konservative Folkeparti anlægger på et samfund?

Jeg vil sige, at jeg synes, det er en helt forvrænget målestok. Det berører måske ikke Det Konservative Folkeparti, fordi det ikke er Det

Konservative Folkepartis medlemmer, det går ud over. Men ser vi på antallet af tvangsauktioner, hvordan har de så udviklet sig, mens vi havde en regering ledet af Venstre og De Konservative? Er det virkelig en målestok, at antallet af tvangsauktioner skal gå i vejret for at bevise, at det privatkapitalistiske system er det bedste af alle i denne verden?

Det andet, hr. Kai Dige Bach gav udtryk for, og som også oppositionspartierne har givet udtryk for i betænkningen, er følgende, og jeg citerer fra Venstres og De Konservatives betænkningssbidrag:

»Balancen i ejerforholdene i dansk erhvervsliv vil blive forrykket fra individuelt privateje til dominans fra store fonde.«

Hvis Venstre og De Konservative virkelig mener noget med den holdning, hvis de virkelig ønsker det individuelle privateje indført, hvorfor i alverden solgte man så ikke aktier i Statsanstalten til de 800.000 danskere, der var kunder i Statsanstalten? Hvorfor i alverden gik man så ud og udbød det i en samlet klump til en stor, central kapitalmagt? Hvor er folkeejet henne i den forrige regerings politik?

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Jeg er helt enig i, at det vestlige systems største problem er arbejdsløsheden, og så vil jeg tillægge, at vi i de vestlige demokratier og politiske systemer er så lidt opfindsomme. Problemet er i virkeligheden, at vi ikke har kunnet finde på andet end at lægge skat på arbejdsløn, når vi skal betale vores fælles goder. Jeg tror, at det er vores allerstørste problem, at vores opfindsomhed er så lille, og jeg vil gerne sige, at det, vi skal tale om i morgen, hvor brutto-skatten kommer på dagsordenen, er lige det samme. Vi har ikke kunnet finde på andet end at lægge skat på arbejdsløn, og det er nu engang sådan, at når man forhøjer prisen på en vare, bliver der solgt mindre af den, og det er altså lidt tarveligt af os, at vi ikke kan finde ud af at fordele vores fælles omkostninger på andet end det, som vi har svært ved at afsætte, nemlig arbejdslønnen.

Med hensyn til, hvordan man spreder ejendomsretten, har jeg slet ikke spor problemer med, at der var nogle flere, der fik lov til at eje de firmaer, der købte hinanden. Det er det, vi sidder og taler om i denne kreds. Det er jo ikke

[Kai Dige Bach]

et spørgsmål om, hvem man sælger det ene eller det andet firma til, men hvem der ejer de firmaer, man sælger til, altså hvordan flest mulige mennesker aktivt kommer til at eje mest muligt af erhvervslivet.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg kan godt følge hr. Kai Dige Bachs udtalelser om, at vi skal tage spørgsmålet om arbejdsmarkedsafgiften op i morgen. Og lad os så tage debatten om skat på arbejds løn, som hr. Kai Dige Bach kaldte det.

Men hr. Kai Dige Bach svarede mig ikke på mit spørgsmål om, hvorfor Venstre og De Konservative, hvis man virkelig ønsker et folkeeje, ikke gik ud og solgte Statsanstalten, som havde 800.000 kunder ud af 5,1 million danskere, på folkeaktier? Hvorfor afviste man det? Hvorfor ønsker man kapitalkoncentration? Hvorfor ønsker Det Konservative Folkeparti ikke en reel spredning af ejendomsretten f.eks. til Statsanstalten?

Det havde jo ikke på nogen måde været noget problem for de 800.000 kunder at investere i Statsanstalten. Hvorfor valgte den daværende regering at lave monopolkapitalisme på området?

Svend Aage Jensby (V):

Den 29. marts 1993 udkom Tidsskrift for Skatteret. Det læste jeg med interesse, fordi der var en artikel af den nytiltrådte skatteminister. Overskriften var »Ingen skattereform, men en løbende omstilling, der sikrer lavere skat af kapitalindkomster«.

Så hedder det videre i artiklen:

»Derfor er det meget vigtigt, at ethvert skridt på skatteområdet nøje afstemmes med den faktiske udvikling i samfundet og i økonomien, og at de nødvendige ændringer ikke skader erhvervslivets konkurrenceevne og ikke skader boligejernes økonomi yderligere. Af samme grund er den eneste realistiske og ansvarlige mulighed for at ændre skattesystemet i en gunstig retning en trinvis og løbende omlægning, som nøje tager højde for alle andre forhold, som påvirker familien og erhvervslivets økonomiske forhold i den ene eller den anden retning.«

Det gav skatteministeren udtryk for for for få måneder siden. Jeg tør i sandhed sige, at der

har været tale om en trinvis løbende udvikling. Vi bliver simpelt hen i dag og i morgen genstand for en total omlægning af det danske skattesystem, som er uden sidestykke i historien. Det kalder jeg trinvis løbende udvikling, og jeg mener, at det, vi står overfor, er uden hensyntagen til vores erhvervslivs konkurrenceevne.

Må jeg dernæst om lovforslag nr. L 289 sige til skatteministeren i særdeleshed, at jeg ikke tror, skatteministeren mistænker f.eks. mig for ikke at ville være med til at lukke huller, stoppe misbrug af vores lovgivning. Men det, der sker med bl.a. aktieavancebeskatningsloven, er, at man i bestræbelserne på at lukke huller rammer en lang række sunde virksomheder. Det er meget godt at lukke huller, men man har fuldstændig stirret sig blind på disse huller, og så kapper man med grønthøstermetoden det levedygtige af overordentlig mange erhvervsvirksomheder.

Man overser også en anden ting, nemlig at befolkningens tillid til stabilitet på skatteområdet efterhånden kan ligge på et meget lille sted. Jeg tænker her på den måde, man behandler hovedaktionærer og i det hele taget aktionærer på med aktieavancebeskatningslovforslaget. Uanset at der nu er sket en hårdt tiltrængt ændring, er det efter Venstres opfattelse stadig væk lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det kan man ikke diskutere juridisk, for det er det ganske enkelt – så kan Justitsministeriet lægge forskellige begrebsdannelser ind i, hvad man forstår ved lovgivning med tilbagevirkende kraft. Men hovedaktionærer og andre, der har sparet op i deres virksomhed, bliver beskattet med tilbagevirkende kraft.

Det er mig magtpåliggende at minde skatteministeren om, at Finansrådet, hvor der jo dog sidder en person, som har været tilknyttet og vel fortsat er tilknyttet skatteministerens parti, i bilag 16 stærkt har advaret mod dette lovforslag med hensyn til 100.000 kr.s-grænsen, som jo reelt udvander 3-års-reglen. Der er også påpeget en lang række andre betænkeligheder fra Finansrådets side. Det overser man fra regeringens side.

Dernæst har jeg lyst til at citere fra et brev, som jeg fik i går, tror jeg det var. Det er vistnok sendt til adskillige medlemmer og derfor ikke nogen hemmelighed. Det er et brev, som er forfattet af ejeren af virksomheden Brandtex i

[Svend Aage Jensby]

Brandt, en mand, der har opbygget denne virksomhed fra bunden af. Han skriver følgende:

»Jeg er hovedaktionær i Brandtex A/S og har drevet dette firma igennem mere end 40 år, og i den tid er der aldrig betalt udbytte eller trukket penge ud af firmaet. Vi beskæftiger i dag ca. 1.200 medarbejdere i Danmark og 600 i udlandet. Selskabets egenkapital er pr. 1. januar 1993 500 mio. kr., og i henhold til skatteforslaget har jeg tidligere skullet betale 125 mio. kr. i avanceskat i forbindelse med et generationsskifte i selskabet, men hvis de nye lovforslag bliver vedtaget, kommer jeg jo til at betale minimum 225 mio. kr. i skat, afhængig af hvor i skatteloftet jeg er, når mine aktier afhændes.

Hertil kommer arveafgift på ca. 32 pct. Disse skatter skal betales kontant i forbindelse med generationsskifter. Midler til skattebetalinger ved et generationsskifte til f.eks. mine børn kan kun komme fra selskabet.«

Han beskriver videre, at det er helt klart, at firmaet ikke kan drives videre efter en pengeåreladning af denne størrelse. »Jeg synes, det er synd for medarbejderne og tab af mange gode arbejdspladser.«

Han slutter af med at sige: »Er systemet sådan i Danmark, at jo mere man sætter i gang og jo større risiko man tager for produktionen og beskæftigelsen, jo mere skal man straffes? Hvorimod, hvis man ikke foretager sig noget, så bliver man hjulpet på alle mulige måder.

Hvis man som medlem af Folketinget har et godt råd til mig, vil jeg gerne vide, om man vil anbefale, at jeg fortsat ikke betaler udbytte og investerer i virksomheden, eller om det ville være bedre at indstille aktiviteterne for lidt efter lidt at afvikle virksomheden.«

Sådan et brev har vi fået, og vi har jo fået – det ved ministeren også fra de breve, der er sendt til kommentering – talrige breve fra dygtige virksomhedsejere i dette land. Jeg tror på, at disse mennesker har lidt forstand på økonomisk mekanik i det land, vi lever i.

Jeg synes, jeg må svare denne mand fra Brandtex, der skrev til mig: Så længe den nuværende regering sidder, tør jeg ikke rådgive. Jeg skal ikke have noget af at rådgive nogen, når jeg kan blive vidne til, at man i den grad, som man har gjort her, lovgiver således, at indtægter, der er optjent, nu bliver beskattet med en langt højere procent nu, end dengang ind-

tægterne tilflød virksomheden. Det ville være uforsvarlig rådgivning.

Idet jeg i øvrigt er ganske enig i det, hr. Kai Dige Bach har sagt om konkurrenceevnen for virksomhederne – også noget, som Finansrådet jo fremhævede – vil jeg sige til CD og Det Radikale Venstre: I marts måned 1991, fremgår det af bilag 147 til dette lovforslag, fremsatte Socialdemokratiet et forslag om at afskaffe 3-års-reglen. Kun SF ville støtte det.

Fru Bente Juncker, der var og er CD's skattepolitiske ordfører, gik så vidt i sin afvisning, at hun i stedet ventilerede tanken om tværtimod at forbedre reglen ved at indføre fritagelse for avancebeskatning allerede efter 1 års aktiebesiddelse. Fru Elisabeth Arnold, dengang som nu Det Radikale Venstres ordfører, kaldte 3-års-reglen en glimrende, enkel regel, som har betydet et stort løft for aktieinvesteringerne i Danmark. Det er få år siden. Nu afliver man på fredag reelt 3-års-reglen.

Jeg har påpeget to små områder i dette lovforslag; der er utrolig mange andre skadevirkninger. Jeg har villet nævne det, som forekommer mig vigtigst. Det, der har gjort mest indtryk, er de henvendelser, vi har fået – bl.a. den, jeg har citeret fra, og som fører til, at flere og flere danskere naturligvis tager til Flensborg, England og andre steder og bygger deres virksomhed op, for hvorfor kunne man ikke lige så godt gøre det? Der er en betydelig lempeligere beskatning både af enkeltpersoner og af selskaber.

Lad mig slutte med at sige til skatteministeren: Jeg blev glad, da jeg så artiklen i Tidsskrift for Skatteret, fordi jeg tænkte: Det er fornødt, at en skatteminister siger, at det skal være en glidende overgang, stille og roligt. Men hvor er jeg skuffet over, at det, der stod i artiklen, kun holdt i ganske få måneder, da vi jo ellers, skatteministeren og jeg, sagtens kunne blive enige om at lukke huller.

Men nu er det altså grønthøstermetoden, der ødelægger dansk erhvervsliv. Det synes jeg er synd.

Skatteministeren (Stavad):

Der er tale om en glidende overgang over en 5-års-periode frem til 1998. 90 pct. af alle dem, der i dag er omfattet af 3-års-reglen under aktieavancebeskatningen, vil være det fortsat. Der sker ingen ændringer.

[Skatteministeren]

Brandtex har jeg også fået brev fra, og jeg synes egentlig, det er meget godt, at hr. Svend Aage Jensby tager eksemplet frem her under andenbehandlingen. Det viser jo noget om, hvad det er for misforståelser og manglende viden om det, vi gør, der kører rundt. Jeg havde egentlig håbet, at hr. Svend Aage Jensby ville have skrevet tilbage: Jamen det her er helt misforstået. Hvad det jo er.

Hvis vi tager eksemplet Brandtex med de oplysninger, der gives i brevet – jeg har det desværre ikke med mig her – er det et ønske om at kunne gennemføre generationsskifte fra far til søn, eller fra far til sønner, eller i hvert fald fra far til børn, uden at skulle trække penge ud af virksomheden.

Der er i aktieavancebeskatningen successionsregler, som betyder, at de pågældende ikke skal af med en eneste krone i aktieavancebeskatning i forbindelse med det pågældende generationsskifte. Det ændres der ikke ved, og derfor er den beskrivelse, vi har modtaget fra Brandtex, forkert. Jeg vil selvfølgelig sørge for, at der bliver sendt en besvarelse til Brandtex, så man bliver opmærksom på, at der er ting, som man ikke har været opmærksom på.

Derudover er der jo sket noget meget væsentligt, siden man sendte brevet fra Brandtex, nemlig det meget store nedslag for netop virksomheder som Brandtex, der ikke har benyttet sig af at tømme pengene ud af selskabet, men har ladet pengene blive og arbejde i selskabet. Her er der jo sket det positive set fra deres side, at regeringen med sin overgangsordning har taget meget, meget vidtgående hensyn.

Rådet til Brandtex er selvfølgelig: Lad pengene blive i virksomheden, lad også mest muligt af den fremtidige opsparing blive i virksomheden, fordi man ikke alene får nedslag for det, der er optjent inden 19. maj, men også for det, der er optjent efter den 19. maj. Så rådgivning i det konkrete tilfælde er faktisk forholdsvis enkel. Der er ingen grund til at være nervøs for at give råd til virksomheden Brandtex.

Jeg vil sørge for, at det brev, jeg sender som besvarelse til Brandtex, kommer til at indeholde gode, klare råd, så man ved, hvad man har at rette sig efter.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Det er ikke hovedaktionærerne, men 3-års-

reglen, der kalder mig herop. Jeg har et lille problem med, hvorfor man vil lave det om. Jeg har siddet og tygget på det, og så siger jeg til mig selv: Hvad er egentlig grunden, for man får jo ingen penge i kassen? Der er ingen tvivl om, at alle de, der har for over 100.000 kr. aktier, nu vil sælge dem, for man vil jo ikke have en investering med en risiko, hvor gevinsten ikke står i forhold til det, man får. Så det må være en rent ideologisk sag.

Hvis skatteministeren tror på det regnestykke og på, at man får nogle penge i kassen ved det her, kunne det minde lidt om, at skatteministeren sagde om Tipstjenesten: Tipstjenesten bruger i øjeblikket ca. 65 pct. af sin totale omsætning til gevinster. Vi sætter bare gevinsten ned på nul, for så får vi et meget større overskud. Folk skal nok blive ved med at tippe, selv om de ingen gevinster får.

Det er det samme her – for almindelige mennesker at forstå. Hvis man skal ud i en meget, meget risikabel forretning, skal der også være chance for en gevinst, for ellers går man ikke ud i den.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Svend Aage Jensby bad mig om at kommentere på et citat, han havde fundet af mig, hvor jeg tidligere havde sagt om 3-års-reglen, at den var glimrende, og den havde bidraget til at udbrede ejendomsretten til aktiemassen bredt i befolkningen. Det mener jeg stadig væk, men jeg mener også, at der siden 1991 bl.a. er sket det, at vi har fået en Personskatteudvalgsrapport, som bl.a. havde som et af sine budskaber, at indkomst skulle beskattes ensartet, uanset hvor den hidrørte fra. Det betød, at 3-års-reglen var under angreb, og at alle aktieavancer også var under angreb. Det erkender jeg. Helheden i skattereformen betyder, at 3-års-reglen er blevet modificeret, men ikke afskaffet, som skatteministeren netop har gjort rede for. Den findes stadig væk, men kun for små aktionærer. Jeg vedstår mig fuldt og helt det gamle citat, og jeg er ikke bekymret ved den modifikation, 3-års-reglen har opnået her.

Jeg vil blot sige til sidst om virksomhedslederen fra Brandtex, hvis brev jeg også har læst med stor interesse, at min første reaktion, da jeg læste det, var: Jamen den virksomhedsle-

[Elisabeth Arnold]

der, som har bygget selskabet op fra den første idé, og som nu har en stor, blomstrende virksomhed, som han har bygget op gennem 40 år, står under alle omstændigheder nu i en fase af sit liv, hvor han skal overveje, hvad der skal ske, når han går på pension.

Den overvejelse står alle virksomhedsopbyggere i, når de når den alder, han opnår, så han slipper ikke for at vurdere, om han gør bedst i at lade pengene stå i firmaet, om han gør bedst i at danne en fond, om han gør bedst i at lave en anden form for overdragelse. Han skal under alle omstændigheder tage en beslutning, for én ting er sikkert: Han kan altså ikke tage det med sig.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Kai Dige Bach og hr. Svend Aage Jensby har angrebet, at 3-års-reglen nu modificeres sådan, at de, der har ejet aktier i mere end 3 år og har en aktiebeholdning på over 100.000 kr., beskattes af gevinsten. De har sagt, at det er en fuldkommen urimelighed. Jeg synes, at der er svaret godt og fyldestgørende på dette af den radikale ordfører.

Jeg har derfor kun ét spørgsmål til hr. Svend Aage Jensby og til hr. Kai Dige Bach: Hvordan har børsen reageret på de forslag, regeringen har fremsat? Hvordan har de, som den daværende skatteminister, hr. Mogens Lykkesøft, kaldte de hysteriske kællinger, reageret? Er de gået fuldkommen i gulvet? Er kurserne faldet langt under, hvad man kunne drømme om? Eller er det nærmest sådan, at en eufori har grebet dem, sådan at aktiekurserne nu i dag er højere, end de har været i hvert fald siden 1. maj, og i hvert fald siden den borgerlige regering?

Er det sådan, at børsen er blevet slået fuldkommen ud? Er al dansk handel med børsnoterede aktier gået fuldkommen omkuld af det, vi har set her? Eller er det sådan, at også fornuftige og ræsonnable mennesker kan se, at også det her er fornuftigt og ræsonnabelt, og at der – i modsætning til, hvad hr. Svend Aage Jensby sagde – selvfølgelig stadig er grundlag for at investere aktivt i dansk erhvervsliv i børsnoterede aktier. Jeg spørger bare: Hvordan har børsen reageret?

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Må jeg først til skatteministeren sige, at jeg godt kender generationsskiftereglerne, og at jeg også ved, at de gælder i denne situation. Når jeg læser brevet op, er det for at illustrere, hvad talrige andre mennesker tænker om det, regeringen laver, uanset om det er generationsskifte eller ej. Det er altså en beskatning med tilbagevirkende kraft, i det væsentlige.

Må jeg så sige til hr. Klaus Hækkerup, at der er to gode grunde til, at børsen reagerer, som den gør. Den ene skyldes den tidligere regering, nemlig at renten herhjemme i den grad er faldet. Det ved hr. Klaus Hækkerup påvirker børskurserne.

Den anden grund er, at de store fonde stadig væk køber rask op. Men det er netop det, Venstre ikke er interesseret i. Venstre er interesseret i, at børsmarkedet i væsentlig grad præges af private investorer.

Det er de to grunde til, at Fondsbørsen har reageret sådan: Rentenedsættelsen, og at fondene er begyndt at købe op.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg kan fuldt ud bekræfte det, hr. Svend Aage Jensby sagde, nemlig at det er rentefaldet, det er tilliden til regeringens politik, det er tilliden til resultatet af afstemningen den 18. maj, der gør, at vi også har oplevet, at kurserne på børsen bevæger sig opad.

Men når hr. Svend Aage Jensby påstår, at det er de store fonde, der køber op – de store fonde, der er undergivet begrænsninger med hensyn til, hvor meget de må købe op – vil jeg gerne spørge hr. Svend Aage Jensby: Hvor har han sine tal fra? Hvor kan han dokumentere i officiel, tilgængelig statistik, at det er de store fonde, der har købt op? At det ikke er alle os private småsparere, der nu er ved at investere vores penge på aktiemarkedet? Hvor er dokumentationen? Kan vi få det belyst?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har en kommentar til hr. Svend Aage Jensby, som i sin sidste korte bemærkning sagde, at det, man ønskede, ikke var, at de store fonde skulle købe aktier op, men at det skulle være en almindelig handling for private men-

[Elisabeth Arnold]

nesker, altså at der var mange små, der købte aktier, og som derfor udbredte den private investeringstendens.

Jamen det ønske deler vi da også. Men det ændrer vi overhovedet ikke ved den beskatning, vi taler om her, nemlig avancebeskatningen. Hr. Svend Aage Jensby kan måske huske, at vi for ikke ret længe siden havde en deputation i Skatteudvalget af repræsentanter for nogle aktieejere. Deres største bekymring var ikke aktieavancebeskatningen. Deres største bekymring var, at de ikke kunne give noget svar til de bekymrede investorer, der ringede ind og sagde: Hvad skal vi investere i? Vi tør ikke mere efter Nordisk Fjer, efter Hafnia, efter Accumulator Invest.

Det er jo ikke aktieavancebeskatningen, der er afgørende for, om folk tør investere. Det er udsigten til, at de taber, fordi de virksomheder, de investerer i, enten er fup eller går dårligt. Og det er slet ikke det, vi taler om her.

Anden næstformand (Grove):

Hr. Kai Dige Bach for en kort bemærkning, og så må vi snart tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Kort til hr. Klaus Hækkerup om markedet: Hele forskellen på, hvordan vi ser på tingene, er jo netop, at hr. Klaus Hækkerup ikke mener, at incitamenter spiller nogen rolle. Når man har nogle institutionelle investorer – pensionskasser, ATP og LD – som ikke betaler skat af de fortjenester, de har på aktiemarkedet, og man fratager de private det udbytte, de hidtil har haft ved at gå ind på det aktiemarked, kan jeg overhovedet ikke forstå, hvordan man kan få den idé, at det så skulle være de private, der fortsatte, og de andre, der holdt op.

Det er jo hele forskellen. Jeg behøver ikke gå hen og slå op i nogen store bøger. For mig er det ren logik.

Jens Thoft (SF):

Jeg er træt af det ulidelige hyl, vi har hørt fra hovedaktionærerne, siden lovforslaget blev fremsat. Jeg er også træt af, at regeringen har givet sig for det ulidelige hyl.

En af de mest fejlagtige og hyppigst fremførte påstande i hylet fra hovedaktionærerne har været, at selskabernes indkomster har været beskattet med 50 pct. Det er jo ikke tilfældet. I mange år var skatten en 20-30 pct.; det var i 1950'erne og i begyndelsen af 1960'erne. Senere stiger den til 37, 38 og 40 pct. Og nu er den 34. Kun i nogle ganske få år i 1980'erne var skatteprocenten 50. Så hylet er også baseret på fejlagtig oplysning.

Jeg har kritiseret – og det vil jeg fastslå endnu en gang – at det, at man giver tabsfradrag i lovforslag nr. L 289, vil kunne udnyttes. En kreds af aktionærer går ind i en virksomhed, sælger virksomheden over i en ny virksomhed og slagter den første virksomhed med et tabsfradrag i anden indkomst. Derefter sælger man aktiviteten fra selskab nr. 2 over i selskab nr. 3 og slagter selskab nr. 2 med et tabsfradrag. Og sådan kan svikmøllen køre i det uendelige for de smarte. Folketinget vil om ganske få år komme til at beskæftige sig med tabsfradraget, det er jeg sikker på.

Hr. Svend Aage Jensby var så vred over, at regeringen tager grønthøsteren i brug ved disse hullukninger. Men jeg synes, det havde været rimeligere, hvis hr. Svend Aage Jensby havde anvist, hvordan man så kunne lukke det åbenbare misbrug, der har været af disse regler i årevis. Selv om det er blevet påpeget, har Venstre eller den gamle regering jo ikke gjort noget som helst forsøg på at lukke hullerne.

Jeg er træt af, at hver gang man fremlægger en fidus i folketingssalen, går der 3 år, før der gribes ind. Før kan et flertal her i forsamlingen ikke rumle sig sammen til at gøre noget ved det. Først når fidusen er blevet folkeeje, først når Folketingets Skatteudvalg får brev fra en ulykkelig ligningsforvaltning oppe i Nordsjælland om, at nu har også smedelærningen på 18 år lavet leasingkontrakter eller lavet kænguruobligationer eller lavet andre fiduser, griber Folketinget ind. De smarte er så allerede på vej til nye fiduser, som vi så kan hygge os med at gribe ind over for om 3 år. Jeg synes, det er et problem, at man i lovforslag nr. L 289 lukker op for tabsfradraget.

Lovforslag nr. L 290, som vi også skal behandle i denne sammenhæng, er sammenholdt med ændringsforslaget til L 289, gode eksempler på den totale sociale skævhed, som regeringens forslag har. Det er skamløst, at ak-

[Jens Thoft]

tieafgiften sættes ned. Det er skamløst, at kapitaltilførselsafgiften bortfalder, og det er også provenumæssigt fjollet på et tidspunkt, hvor man ved, at en lang række virksomheder står foran opsupplering af deres aktiekapital for at kunne leve op til EF-reglerne.

Jeg vil også gerne nævne en række konkrete problemer i disse forslag. Vi burde have haft dem med under udvalgsbehandlingen, men det er jo gået så stærkt, at ingen har nået at få tænkt sig ordentligt om. Men så vidt jeg kan se, er der ikke taget klar stilling til, hvordan successionsreglerne kommer til at virke eller skal virke, når der er specielle overgangsregler for ejertid og lign. og specielle overgangsregler for personer eller forskelle i reglerne for personer og selskaber.

Et eksempel: Hvad gælder, hvis der ved en skattefri virksomhedsomdanning overdrages nogle aktier – det kan f.eks. være i et service-selskab, som virksomheden har aktier i – fra den personligt ejede virksomhed til selskabet? Gælder så 3-års-reglen for selskaber, eller succederes i personens manglende 3-års-regel? Hvordan skal det løses?

I det hele taget mener jeg, at det er uklart, hvordan aktiernes anskaffelsessum opgøres ved virksomhedsomdanning, hvis nogle af de overdragne aktier, ejendom, goodwill osv. er under de specielle overgangsordninger. Heller ikke det mener jeg at der er taget stilling til.

Jeg mener, at vi har et problem i forbindelse med dødsboreglerne, som ikke er tilpasset den lavere udbytte- og avanceskat fra 1996; men det kan selvfølgelig nås.

Jeg mener, at vi har problemer med konvertible obligationer, som beskattes efter aktieavancebeskatningsloven. Nu sker det jo altid og som almindelig indkomst; det er godt nok. Efter realisationsprincippet; det er sådan set også godt nok.

Så laves der værnsregel for udloddende investerings-selskaber eller investeringsforeninger, som investerer i 0-pct.s-obligationer. Også de skal bruge lagerprincippet. Så langt, så godt. Men kan de ikke bare købe nogle 0-pct.s-obligationer, som fremtræder som konvertible obligationer, men som i realiteten er uden mulighed for efterfølgende at blive konverteret til aktier? Er der ikke en omgåelsesmulighed dér?

Jeg mener, at jeg her har nævnt nogle af de problemer, hvor L 289 ikke er gennemarbejdet godt nok. Det ville have været rart, om Folketinget havde haft den nødvendige tid til at behandle disse ting.

Men et af problemerne har været, at bilagsmængden, herunder også i forbindelse med ændringsforslagene, har været så voldsom, at mulighederne for, at vi andre har kunnet prøve at dyrke reglerne, ikke har været til stede. Jeg har som skatteordfører modtaget det meste af en meter bilag inden for de sidste 14 dage. Mulighederne for bare tilnærmelsesvis at tygge dem igennem har ikke været til stede.

Nu har jeg i hvert tilfælde nævnt nogle problemer, som ministeren så kan hygge sig med, og så kan vi jo se, om han kommer rendende med ændringsforslag mellem anden og tredje behandling. Det er mit håb, at jeg på den måde kan påvise over for omverdenen, at lidt indflydelse har SF stadig væk, når det drejer sig om hullukningerne.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne starte dér, hvor hr. Jens Thoft sluttede, nemlig med de mange henvendelser, der har været, og den ringe tid, der har været til at behandle disse henvendelser. Og så vil jeg opfordre hr. Jens Thoft til at gå ind for Fremskridtspartiets idé om at få en udsættelse på 12 dage. Det ville være det eneste rimelige. Tiden er alligevel for knap, men det ville dog være bedre; så havde vi da en chance for at komme dybere ind i det. Så hvis hr. Jens Thoft mener noget med det, han sagde, går jeg ud fra, at man underskriver henvendelsen til formanden.

Med hensyn til de to lovforslag, som er til debat nu, kan jeg sige, at Fremskridtspartiet stemmer for nr. L 290 og imod nr. L 289. Og som tidligere meddelt stemmer vi for de ændringsforslag, som forbedrer det skidt, der ligger her. Og det er klart, at de ændringsforslag, der gør det endnu ringere end det, der ligger på bordet, stemmer vi imod.

Jeg vil gerne sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Kai Dige Bach og hr. Svend Aage Jensby i alt det, de har sagt vedrørende lovforslag nr. L 289. Jeg mener, at den lange række af henvendelser, vi har haft fra private og andre, har bevist, at det er hul i hovedet, det, der gennemføres her. Det er helt urimeligt, at man brandskatter disse aktionærer på den måde,

[Ole Donner]

som der lægges op til. 3-års-reglen er et dødsstød til den i forvejen skrantende aktiehandel, der finder sted på Københavns Fondsbørs i dag. Den børs er jo en af de svageste i Europa, så det er endnu en pind til ligkisten for den aktiehandel, der finder sted, og det fjerner helt og totalt lysten til at investere i aktier.

Med hensyn til lovforslag nr. L 290, hvor man fjerner en afgift ved børshandel og fjerner kapitaltilførselsafgiften, er det klart, at det går Fremskridtspartiet ind for. Det er et forslag, som vi i sidste samling kæmpede meget hårdt for at få igennem, men det var der ikke mulighed for dengang, og derfor kan vi selvfølgelig støtte dette forslag.

Elisabeth Arnold (RV):

En af vore meget folkekære forfattere, P. Sørensens Fugholm, skrev i en sang til sin søn, da denne var blevet portner i en bank: »Køb ingen aktier, når de vil gå ned!« Det var det råd, faderen gav til sin søn, efter at han var blevet ansat i banken, og det er jo essensen i al aktiebesiddelse: Hvis man køber aktier, lige inden de falder, så taber man. Hvis man køber aktier, mens der er udsigt til gevinst, så vinder man nogle penge.

Angsten for tab, når man investerer i aktier, kan ofte være ganske overvældende i forhold til udsigten til at få en gevinst. I den forbindelse er aktieavancebeskatningen fuldstændig sekundær. Jeg nævnte før en deputation, vi havde haft i Skatteudvalget, og som fremhævede den katastrofale effekt af skandalerne i forbindelse med Nordisk Fjer, Accumulator Invest og Hafnia. Sådan nogle eksempler vil vi gerne fritages for i fremtiden; det er dem, der betyder noget for folks ønske om at investere, ikke hvorvidt den eventuelt udkomne aktieavance bliver beskattet med 25 eller 30 pct. Det er ganske sekundært i den forbindelse.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Jeg går ikke herop for at forsvare Nordisk Fjer eller noget andet. Jeg vil bare sige, at fru Elisabeth Arnold for et øjeblik siden gav et klart eksempel på, hvorfor der skal være gevinst: Det er, fordi der er så stor risiko.

Glønborg (KRF):

Jeg vil blot sige, at Kristeligt Folkeparti ikke har noget imod, at der er gevinster ved at have aktier; men vi sætter pris på, at man betaler skat af de fortjenester, man har, enten man får dem på den ene eller på den anden måde. Derfor er vi stadig bag de forslag, der er lagt frem. Men vi er også tilfredse med de blødgøringer, der er lavet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven) og forskellige andre skattelove. (Ensartet udbytte- og aktieavancebeskatning m.v.). (Lovforslag nr. L 289).

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 8 stemte for, 66 imod; 40 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4-6, § 1 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 7-12, § 2, således ændret, §§ 3-5, ændringsforslag nr. 13 og 14, § 6, således ændret, §§ 7-13, ændringsforslag nr. 15 og 16, § 14, således ændret, ændringsforslag nr. 17 om en ny affattelse af § 15, § 15 i den nye affattelse, §§ 16-18, ændringsforslag nr. 18 og 19 og § 19, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) og lov om kapitaltilførselsafgift. (Nedsættelse af aktieafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften). (Lovforslag nr. L 290).

§§ 1-4

[Anden næstformand]

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 291:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og andre skattelove. (Lempelse af beskatningen af ejerboliger m.v.).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93. Første behandling 25/5 93. Betænkning 18/6 93).

Der var stillet 15 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Sammen med denne sag foretoges den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 292:

Forslag til lov om tilbagebetaling af afgift af renter af forbrugslån m.v.

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93. Første behandling 25/5 93. Betænkning 18/6 93).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Ilse Hansen (S):**

Med hensyn til lovforslag nr. L 292 om den endelige ophævelse af den såkaldte kartoffelrente vil jeg blot sige, at vi går ind for den præcisering i forslaget, der er vedrørende udbetalingstidspunktet.

Ligesom der har været det i forbindelse med de øvrige lovforslag, har der her været en lang række henvendelser, hvor man har peget på nogle af de utilsigtede virkninger af de elementer, der er indeholdt i lovforslag nr. L 291, vedrørende omlægning af kontantlån, nedsættelse af lejeværdien samt brug af sommerhuse til helårsbeboelse. Der er blevet lyttet til de mange henvendelser, og skatteministeren har stillet en række ændringsforslag, således at der kan ske omlægning af flere kontantlån til ét nyt realkreditlån. Det bliver herved mindre omkostningskrævende at foretage omlægningen af lånene.

Ligeledes foreslås det, at fordelingsnøglen for det fradragsberettigede kurstab ændres fra at være lige store årlige beløb til at være lige store beløb fordelt på hver af terminerne. Det betyder også noget i forhold til fradragsretten ved omlægning af lån og ved ejerskifte.

Lejeværdisatsens nedsættelse foreslås udvidet til også at gælde de sommerhusejere, der efter tilladelse anvender boligen til helårsbeboelse. Det foreslås i konsekvens heraf, at disse ikke kan få fradrag for lejeindtægter ved udlejning en del af året.

Ud over skatteministerens ændringsforslag, som vi i Socialdemokratiet støtter, har Fremskridtspartiet stillet en række ændringsforslag, som vi ikke kan støtte.

Vi synes, at ændringsforslagene fra skatteministeren lever op til de løfter, der blev givet i forbindelse med førstebehandlingen af skatte-lovforslagene, hvor det blev lovet, at utilsigtede virkninger af lovforslagets elementer skulle rettes. Og det er de blevet.

Forslaget lever herefter stadig væk op til en helhed i reformen, og det er vi i Socialdemokratiet godt tilfredse med, hvorfor vi selvfølgelig vil stemme for disse ændringsforslag, hvorimod vi stemmer imod de af Fremskridtspartiet stillede ændringsforslag.

Jens Thoft (SF):

Nedsættelsen af lejeværdien fra 7½ til 6 pct. viser klart, hvor skæv regeringens reform er.